

Sekmadienis prieš Užgavėnes.

Mišių Lekcija iš Šv. Povyls antrojo laiško Korintiečiams
2 Cor. 11, 19—33 ir 12, 1—9.

Broliai: noriai pakenčiate neišmintinguosius: kadangi patys esate išmintingi. Nes pakenčiate tie kas jus į vergiją varo, jei kas ryja, jei kas ima, jei kas išsiangština, jei kas per veidą jus muša. Sulig negarbės sakau, lyg ir mes butume silpni buvę taja dalimi. Ką kas išdrįsta (neprotingai sakau), drįstu ir aš. Žydai yra, ir aš: Izraelitai yra, ir aš: Abraomo sėkla yra, ir aš: Kristaus tarnai yra, kaip dar mažiau išmintingas sako, aš esu labiau: daugybėje darbų, dar daugiau kalėjimuose, plakimuose pervirš, mirtyje tankiai. Nuo Žydų penkis syk gavau po keturiasdešimt be vienos. Tris kart ryškėmis buvau plaktas, vieną kart akmeimis mirtinai mušamas, trisx juroje su laivu sudužau, naktį ir dieną tos jūros gelme buvau: kelionėse tankiai, pavojuose upių, pavojuose žmogūdujų, pavojuose iš savo tautos, pavojuose iš stambeldžių, pavojuose mieste, pavojuose laukuose, pavojuose juroje, pavojuose tarp melagingų brolių: darbe ir varge, daug kartų nemigoje, bade ir troškime, daug pasninkuose, šaltyje ir plikume: šalia to kas iš lauko yra mano kasdieninis užsiėmimas visų bažnyčių rupestis. Kas serga ir aš nesergu? kas pasipiktina, o mane nedega? Jei reikia girtis: girsiuosi tuomi, kas yra iš mano silpnybės. Dievas ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvas, kuris yra pagarbintas amžinai, žino kad nemeluojau. Damaske Arėtų karaliaus giminės viršininkas sergėjo Damasko miestą, kad mane sugautų: ir pro langą pintinėje tapau nuleistas per murą, ir taip išstrukau iš jo rankų. Jei reikia girtis, nors nepitinka: prieisiu prie regėjimų ir Viešpaties apreiškimų. Žinau žmogų Kristuje pirm keturiolikos metų (ar kune nežinau ar ne kune nežinau, Dievas žino), kad tapo pagriebtas įsiai net į trečiąjį dangų. Ir žinau tokį žmogų (ar kune ar ne kune nežinau, Dievas žino), kad pagautas tapo į rojų: ir girdėjo slapčių žodžių, kurių žmogui netinka kalbėti. Už šitokių girsiuos: už mane-gi visai nesigirsiu, negut mano silpnybės. Nes jei ir norėčiau girtis nebučiau paikas: nes tiesą sakysiu: bet apleidžiu, kad niekas nemintytų daugiau, kaip kad mato manyje, arba ką girdi iš manęs. Ir kad apreiškimų didybė neiškeltų manęs, tapo man duotas mano kuno akstinas, veltio pasiuntinys, kad mane muštų per veidą. Todėl tris kart melčiau Viešpatį, kad atsitrauktų nuo manęs: ir tarė man: Užteks tau mano malonės, nes dorybė silpnėje eina gryn. Tai-gi noriai girsiuosi savo silpnėmis, kad manyje gyventų Kristaus įjega.

Lekcijos Paaškinimas.

Kai-kurie Žydai tapę krikščionimis skelbė, kad visi kas tik priima Kristaus mokslą, turi priimti ir Žydų tautos įstatus su įpročiais. Šventasis Povylas sakydavo, kad krikščionys yra liuosi nuo Žydų tautybės ir nuo Senojo Įstatymo teisės prilaikysios ją. Už tait Žydų tautybės uolus šalininkai kaltindavo šv. Povylą primindami žmonėms savo gerasias ypatybes. Bet tas tų tautybės platintojų užsispyrimas įbruktį kitoms tautoms ir tautybę su tikėjimu nepatikdavo iš Grekų perėjusiems į krikščioniją Korintiečiams.

Todėl šv. Povylas pirmiausiai sako, kad Grekai Korintiečiai būtų išmintingi ir nesiduotų išvesti iš kantrybės, nors kas statytų ir neteisinių reikalavimų.

Toliau Apaštalas persergi Korintiečius, kad nesiduotų prigauti tiems, kurie pasigiria savo ypatybėmis. Jei jie sakosi esą Žydai, tai ir aš, jei jie Abraomo vaikai, tai ir aš. Jei jie Kristaus mokiniai, tai aš labiau už juos. Prie to šv. Povylas nenoromis prideda dviejų savo regėjimų aprašymą.

Nors Apaštalo dorybė buvo neapsakomai augsta, bet minėdamas stebuklingasias Dievo dovanas ir jis, turbūt, pajuto lyg puikybės-pagundą. Tik toms pagundoms jis buvo paprastas nepasiduotų. Kas jas sugniužintų visai, jis primena "kuno akstiną, veltio pasiuntinį," kuris Apaštalą vargino. Iš to ir mes turime pasimokinti, nekalbėti apie savo nuopelnus be didelio reikalo. Tam reikalui esant neužmiršti savo silpnųbių.

Ne vienam gal keistai išrodyti, kaip šv. Povylas galėjo pakilti į trečiąjį dangų, kuomet tik vienas dangus tėra. Tėčiau atsiminkime, kad dangum vadinasi tos plačiosios erdvės, kuriose žiba saulė ir žvaigždės. Dangum vadinasi šventų sutvertųjų dvasių, arba angelų, pasaulis. Dangum taip-gi vadinasi V. Dievo regėjimas. Sakydamas, jog tapo pagautas į trečiąjį dangų šv. Povylas išreiškė, jog tapo pakeltas ne į žvaigždžių erdvės, ne į angelų tarpą, o pas V. Dievą ir ten girdėjo ar regėjo tokių daiktų, kokių žmogaus liežuvis nepajiegia išreikšti, nei klausančio mintis suprasti.

Mišių Evangelija sulig Šv. Liuko 8, 4-15.

Anuo metu: didžiausiai miniai suseinant ir iš miestų besiskubinant pas Jėzų, sakė prilyginimą: kuris sėja įsėjo sėtų savo sėklą: ir besėjant viena krito šale kelio ir tapo sumyniota ir dangaus lakunai sulesė ją. Ir kita nukrito ant uolos ir išdygus nudžiuvo, nes neturėjo drėgnumo. Ir kita nukrito tarp erškėčių, ir drauge išdygę erškėčiai nustelbė ją. Ir kita nukrito į gerą žemę: ir išdygusi atvedė šimteriopą vaisių. Tą sakydamas šaukė: "kas turi ausų klausyti, te-klausai." Bet jo mokiniai klausė jo koks tai yra prilyginimas. Jiems įsiai tarė: Jums yra duota Dievo karalijos slepinis žinoti, o kitiems prilyginimais: kad žiurdami nematytų ir girdėdami nesuprastų. O šitas prilyginimas yra: sėkla yra Dievo žodis. O kuri šale kelio, tie yra kurie girdi: paskui ateina velnias ir atima žodį iš jų širdžių, kad įtikėję netaptų išganyti. Nes kuri ant uolos: kurie išgirdę džiaugsmingai priima žodį: ir šie neturi šaknų: jie iki laikui tiki ir pagundos laikui atsitraukia. O kuri krito į erškėčius: tie yra, kurie girdėjo ir eidami ruošėsi, lobiais, gyvenimo lepmams duodasi nustelbti ir neatveda vaisiaus. O kuri į gerą žemę: tie yra, kurie gera ir geriausia širdim klausydami palaiko žodį ir kantrybe atveda vaisių.

EVANGELIJOS PAAŠKINIMAS.

Pasakęs prilyginimą Išganytojas Pats pridėjo ir paaškinimą; tai rodos žmonėms nereikėtų kištis su savo žiburėliais prie tos Dievo saulės. Todėl ir mes ne prilyginimą aiškinsime, o žodžius pasakytus po jo "Jums yra duota Dievo karalijos slepinis žinoti, o kitiems prilyginimais, kad žiurdami nematytų ir girdėdami nesuprastų." Kitu atveju V. Jėzus tarė panašiai: "Garbinu tave Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad tą paslėpei nuo mokintų ir išmintingų, o apreiškėi mažiesiems." (Mat. 11, 25; Luc. 10, 21). Iš tų žodžių kai kam rodosi, buk Dievas tyčia slepiąs nuo kai-kurių žmonių, kai-kurias jiems naudingas žinias ar tiesas.

Jeigu kada mums rodosi, kad V. Jėzus mokino, buk Dievas Tėvas yra pavydus, tai tada aiškus yra ženklas, jog mes V. Jėzaus žodžius negerai suprantame. V. Jėzus aiškiai mokino, kad Dievas Tėvas yra gerybė, šventybė ir meilė be krislo. Viešpaties Jėzaus mokymas negali prieštarauti pats sau. Todėl ir iš minėtųjų žodžių turime išvesti tokią prasmę, kuri nebūtų priešinga nei gerumui Dievo nei jo šventybei.

Apaštalai ir Evangelistai, užrašinėdami V. Jėzaus žodžius ne visus juos užrašė ištisai, o dažnai težymėjo tik pačius įstabiuosius. Pilną Išganytojo pamokinimų prasmę gauname tada, kad užrašytuosius žodžius sustatome su praleistaisiais. Tiksliai tas praleistųjų žodžių atpildymas labai lengvai pasidarytų klaidingas, jei Dievas nepadėtų apsisaugoti klaidos. Jis tiksliai Bažnyčiai davė neklaidingumą tam tikslui, o ne pavieniams žmonėms.

Su neklustančia Bažnyčia pagelba atpildžius Evangelisto praleistuosius žodžius išsina šitokis V. Jėzaus mokslas. Nevisiems viską Dievas apreiškia. Tuos pačius Jo apreiškimo žodžius vieni girdėdami pilniau supranta, kiti netaip pilnai. Stebėtina Dangaus Tėvo apveizda padarė, kad tankiai prasti ir maži žmonės Dievo žodį supranta geriau, negu šviesuoliai mokslininkai ir išminčiai. Apaštalai nebuvo nei mokslininkai nei išminčiai, tačiau jie Dievo karalijos slepinis patyrė pilnai. Mokytesni už juos turtuoliai ar šviesuoliai mažiau gavo žinoti Dievo apreiškimų tiesų.

Tas skirtumas susidarė dviem dalykais. Gryna sąžinė ir nesugedusi valia daugiau suima tiesos iš Dievo pasakymo negu sugedusi valia ir suteršta sąžinė. Kartais Dievas žinodamas sugedusios valios prilipimą prie klaidos nedegina to valios sugedimo apreiškimosios šviesybės ugnimi. Jis palieka, kad žmogus veikiau nuodėmiautų nežinodamas, nekaip darytų kaltę aiškiai suprasdamas, jog taip nevalia. Taip žmogaus gašlumai užmerkia jam akis, kad nematytų Dievo tiesos. Dievas taip sutvarkė delto, kad galėjosi ir nedoryjų. Jis juos turi bausti, bet mažesnis yra bausmė už nuodėmingą nežinojimą negu už lauzymą tiesos su aiškiu pažinimu. Norėdamas tat mažesnę bausmės nusikaltėliams, Dievas neveda iš klaidos tuos, kurie neturi drąsos visuomet išpildyti tiesą. Tarp farizėjų ir tarp kitų V. Jėzaus klausytojų daugelis budavo tokių, delto V. Jėzus pasitenkindavo prilyginimais, kuriuos kiekvienas suprasdavo taip giliai, kaip giliai kiekvienas išmokdavo pildyti patirtąją tiesą.

Apaštalai visada ir visur tiesą statydavo augščiau už viską, todėl Dievas apreiškėdavo jiems savo tiesas visai neužtylėdamas.

Didelė yra dvasios netvarka lenkti Dievo tiesas prie savo užgaidų. Didelis yra reikalus mokėti ir įprasti savo jausmus ir apsėjimą pritaikyti prie Dievo tiesos.

Apsvarstę vieną sakinį iš šios dienos Evangelijos neužmirškime paties stambiausiojo jos turinio, jog Dievo apreiškimų tiesų vaisingumas priklauso nuo žmogaus širdies gerumo. Vienose širdyse ta sėkla visai neprigija, kitose prigijusi del įvairių priežasčių nunyksta, kitose pagalios atveda šimteriopą vaisių. Prižiūrėkime savo širdis, kad jos būtų geriausia Dievo sėklos dirva, kad jų vaisingumas būtų šimteriopas.

Stambeldžių Papročiai Azijos Indijoje.

Laiškas Tėvo Bur'ego, Jezuito iš Kaimunai (Ceilūn).

Norėčiau šiandie nuvesti savo skaitytojus į kelias artimesnes vietas apigardoje Kalmunai, pragarsėjusias tarp stambeldžių. Velnias ir čia surengia savo kermošių ir liudniausia, kad atranda daugybę pirklių.

Mandoore (penkios mylios nuo Kalmunai) yra šventnamis Kanda Svamy, prie kurio gyvena stambeldžių kunigai ir jų šventieji. Čia kas metai susirenka tukstančiai stambeldžių dalyvauti svarbiausiose apeigose prie didžios iškilnės, mėnesio pilnatyje Rugsėjūje. Meldžionys tada maudosi šventoje kudoje, esančioje pas pat šventnamį. Kad tas purvinos kudros vanduo įgytų didesnės apvalančios galės, kunigas procesijoje su fleitų ir būbų muzikantais neša stabą ir paneria jį vandenįje ir nuplauna. Tai buvo ženklas visiems plauties.

Prie to reikia pildyti kai-kuriuos įsakymus. Ta apeiga nereikalauja viso kuno panėrimo vandenįje, idant greitai ir visiškai apturėti įvairių nuodėmių atleidimą. Užtenka atstoti purvina vandenįje ir veidą atkreipus į dievaidžių maldnamį, nuplauti sau krūtine, kaipoj jausmų sostinę, galvą kaipoj minčių ugniakurą, o jei eina apie nuodėmes daugiau vidujines, reikia su pamalumu atsigerti to vandens į kurį, tiesą pasakius, gerbiantis save žmogus bijotų ir koją įkišti. Paskutines iškilmes laike atsitiko staigi mirtis. Tuojaus pussari apgarsino, Kanda užtat nubaudė nabašninką, jog išdrįso negerti vandens. Taiti vergiška baimė dažniausiai veda meldžionius į Kandoorą su atgalios ženklais, baimė perimančiais. Štai vieniems aštrus, geležiniai klabiai perplėšia kuną ant pečių, kiti ilgomis špilkomis perduria sau skruostus, o į lūpas užkabina sunkius žiedus; o ką pasakyti apie visišką pasninką—per tris, keturias ir daugiau dienų, kurį turi atlikti prieš iškeliaimą į garsingąją pagodą (taip stambeldžiai vadiną savo bažnyčią). Mačiau nuo savo namų priango skaitlingas minias tų nelaimingų esybų, kurios, tarsi ožiai, apkrauti kaimo nuodėmėmis, šeimynos kaltėmis, turi daryti atgailą už kaltus ir sugrįžti namon su Kandos Svamy palaiminimu. Jie turi parnešti sveikatą, pasisekimą savo namams, šeimynai ir luomui. Ar juos prieš kelionę apgirdo svaiginančiomis žolėmis? Nežinau, tas tikra, kad visuomet man išrodo kaip banda, veltinį apsėta.

Po vandenini—ugnis. Velnias vieno tikslu trokšta: pašiepti iš savo apgautų garbintojų, priversti juos kalbėti apie save ir kad jį garbintų, o tuo pačiu klindyti Dievo karalystės pasiplatiniui. Mėnesiui praslinkus po "tirunal" (didelė stambeldžių šventė), kuomet buvo galima tikėtis, kad visos nelaimingų stambeldžių nedorybės bus išplautos ir išbalintos anoje kudoje, kuri iš baimės turėtų po žeme pražūti, eina kita "ugnies deginimo" iškilmė, labai aiškiai pažymėta indų kalendorinje. Ta iškilmė buvo Pandirūpe netoli nuo Kalmunai.

Jos pradžia, anot stambeldžių tikėjimo, yra dangiška. Nes dievaitė Dropadei, arba Draupadi, turėjusi net penkis brolius mylėtojus Pandos sunus, kurie norėjo jai patikti. Dievaitė pareikalavo nuo jų idant pereitų per ugnį. Apsiginklavę drąsumu, o, be abejo, padus ir blauzdas patrynę slaptingomis žolėmis, pasirijo eiti ir perėjo daugel neapdege. Už tą darbą Indai patalpino juos pusdievių skaitliūje.

Dabar kas metai ateina į Pandirūpą keli slaptingi žmonės, kurie susirinkusiai meldžionių miniai parodo, ko negal priparodyti tikėjimas į dievaitės nuopelnus. Ant žemės penkių ar šešių metrų ilgio, o trys pločio meta kokušų lapus, krumus, medžius ir sukuria ugnį, kurį per dvia ar tris dienas kurena. Per tą laiką Dropadejos garbintojai meldžiasi ir pasninkauja pagodoje, kunigo priveiziami. Kokias slaptingas apeigas pildo naktimis per tą laiką prieš įstojimą į Dropadejos dievaitės kareivių skaitlių? Kokių žolių tepalais tepa jiems padus ir blauzdas, to nemoku pasakyti. Tas tikra yra, kad Spalių mėn. pilnatyje apie ketvirtą val. po pietų kelių tukstančių minios akyse, augščiau paminėti atgailautojai, trumpai išsimaudę jūrose prie kranto, artinasi prie ugnies, mikliai pereina per ją ir grįžta į šventnamį, idant padėkoti dievaitėi už laimingai atliktą ištrymą.

Reikia dar pažymėti, kad tie veiklus dievaitės kareiviai yra laikomi mažiausiai per metus šventais vyrais. Jų senesnius nusidėjimus, nors bjauriausius, sako, ugnis apvalo. Lygiai viską jiems atėityje dovanoja, nes kelių tukstančių minia užintersavo ir apmonijo.

Iš Katal. Misijų No. 453.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

Sutartis tarp Latvijos ir Apaštaly Sosto jau beveik baigiasi. Neužilgo žada įvykti šv. Tėvo ir Latvijos konkordatas. Sulig to konkordato projekto Latvijos katalikai bus po valdžia Rygos vyskupo. Jis bus Latvys. Tas busiančiojo konkordato punktas jau išpildytas, nes grafas Edvardas O'Rourke jau atsisakė nuo Rygos sosto ir tapo paskirtas Caneos vyskupu, o Rygos vyskupu tapo kunigas Springovičius, Latvys. Dvinsko klebonas Lenkas taip-gi atsisakė. Rygos katalikų katedroje dabar sakomi trys pamokslai: latviškas, lietuviškas ir lenkiškas. Pačioje Rygoje tarp katalikų yra 40 nuošimčių Lietuvių, 30 Lenkų ir 10 Latvių, bet apie Dvinską, Riezeknę ir Liuciną yra apie 300,000 katalikų Latvių.

Augštoje Silezijoje turėjo būti plebiscitas kam jį prigulės: Vokiečiams ar Lenkams. Šv. Tėvo atstovas Mrgs. Ogo uždraudė klebonams, kad viešai neigituotų nei už vieną, nei už kitą pusę, kad agitacijos tikslams nevartotų nei bažnyčių, nei kitų paraprijos priklausančių triubų ar vietų. Uždraudimas bet-gi palieka kiekvienam teisę balsuoti, kaip jo širdis rodo ir privačiuose pasikalbėjimuose išreikšti savo mintį. Agitacijų uždraudimas apima tiksliai klebonus ir kitokio vardo bažnyčių rektorius, bet ne asistentus, nei kunigus neturinčius darbo paraprijose.

Lenkijos katalikai jaučia, kad katalikystės priešai jų žemėje stiprėja, ir kad yra pavojaus katalikystei jų žemėje. Norėdami gintis jie organizuoja politiška katalikų partiją.

Vokietijoje tarp Liuteriškojo išpažinimo protestantų buvo pasižymėjęs Bad Lausing'o klebonas protestantų teologijos daktaras Albani. Jis darbavosi vienydamas susiskirsčiusius į sekas protestantus. Betyrinėdamas šv. Raštą ir beįsigilindamas į V. Jėzaus žodžius ištartus šv. Petriui: "Tu esi uola ir ant tos uolos pastatysiu mano bažnyčią" (Mat. 16, 16), D-ras Albani suprato reikalą ir protestantams turėti iš apaštaly pareinančią kunigiją. Dar labiau besigilindamas į tų žodžių reikšmę jis pamatė, kad jie nėra pildomi protestantų tikėjime. Galų gale perleides savo amžį beklebonaudamas protestantams, jis perėjo į katalikus Sausio mėnesyje, 1921 m. Katalikų kunigų jis tapti negalėjo, delto gavo vietą krikščioniškos dailės sankrovoje. Bet jis buvo išsitarnavęs pensiją, arba ameriturą. Protestantų vyriausybė jos jam neatėmė nors jis tapo kataliku.

Prancūzijos Mokslų Akademija pripažino 8,000 frankų pašėlpą kunigui Gothier, jezuitui. Jis yra astronomas ir yra viršininkas observatorijos Kynų žemėje netoli miesto Shanghai, vietoje vadinamoje Zi-Ka-Wei. Ta pati Akademija pripažino 2000 frankų pašėlpą kunigui Parent mokintojui St. Marie kolegijos mieste Aire, departamente Artors. Kunigas Parent yra entomologas, t. y. vabalų mokslo specialistas. Jis sugebėjo surinkti beveik visas rūšis esančių Prancūzijoje vabalų priklausančių prie giminės vadinamos dolichopodides. Tas greikiškai žodis reiškia ilgakojus vabalus.

Šv. Tėvas šimet labai daug išdalino pašėlpas karo nuvargintoms šalims. Tarp tų Lietuvai teko 350,000 lyrų. Tai yra truputį mažiau negu Prancūzijai ir Italijai, kuriėdvi gavo 465,000 lyrų. Latvija gavo 200,000. Jugo-Slavija ir Bulgarija gavo po pusę milijono, Kaukazas 226,150 lyrų, Syria 25,000, Venecijos ir Trentino šalis 265,000. Lenkija gavo 2,052,000, Vengrija 1,291,000. Čeko-Slovakija 1,075,000; Austrija 3,654,317; Vokietija 4,100,689 lyrų. Įsižiurdami į tas skaitlines matome, kad šventasis Tėvas nežiūrėjo ar katalikiškos ar nekatalikiškos šalys, bet žiūrėjo kam daugiausiai reikia. Del to mažytė Lietuva gavo beveik tiek kiek didelė Prancūzija. Amerika, Brazilija, Ispanija, Anglija nieko negavo. Ukraina gavo tiek kiek Lietuva. Čia mūs paduotasis sąrašas ne viską apima. Šv. Tėvas dar davė pašėlpas kudiųkų maitinimo Sąjungai vieną kart 669,310 lyrų, kitą kart 75,000. Tuos pinigus šv. Tėvas gavo iš petrapinigo aukų. Amerika šimet sudėjo 5,000,000 lyrų, Ispanija 3,000,000, Airija 2,000,000, Italija 1,500,000. Kurie tapo nusiųsti į Rymą, tie jau išdalinti pavargėliams.

Dvasiškojo Gyvenimo Malonumas.

Pristaikant prie Švento Pranciškaus Saleso.

Vertė: Kun. V. Kulikauskas.

DIEVOTUMO PAMATAI.

Tąsa.

Rojus ar pragaras.

Tavo vieta tarp Rojaus ir Pragaro. Abu atdaru tave priimti, kurį iš jų pasirinksi? Apsvarsty; ką išsirinksi šiame gyvenime, turėsi amžinai ateinančiame. Iš dangaus Jėzus tiesia tau savo ranką. Jo švenčiausia Motina meldžiasi už tave, aniolai jungia savo maldas su josios, velindami tau, kad gautum dalį dalyvumą jo garbėje ir laimėje. Pasidrasyk, sako jie, kelias į dangų nėra taip sunkus, kaip mano pasaulis. Pavyzdžiui, kuriuos turime, tai patvirtina. Dirbant del dangaus, daugiau turėsi ramumo ir taikos, negu gali duoti tau visas pasaulis. Iš antros pusės žiūrėk šiame pasaulyje į vėliną, sėdintį ant sosto, į eiles pasaulinių apie jį, atiduodančių jam garbę. Pažvelgk į tų nelaimingųjų veidą. Nekurie tarp jų turi pašėlusių išvaizdą, jie pilni neapykantos ir rustybės. Nekurie baisūs, užsimastę, uoliai renkantys turus. Kiti mąsto tik apie smagumus, kurie juos ilsina ir gaudina, visi netekę ramybės ir paguodos.

O pasauli! apgaulingas pasauli, perilgai gyvenau po tavo vėliava! Mesiu šalin ant amžių tavo kaltes ir tuštybes. O puikybės ir nelaimių, karaliu, pragaro dvasia, išsižadavęs su visa tavo puikybės ir darbais. Atsiverčiu prie Tavęs, o Jėzau, laimės ir amžinos garbės karaliu. Apsikabinu Tave visa mano dūša. Garbinu Tave visa širdimi. Apsirenu Tave ant amžių savo karaliu. Sudedu Tau savo tikrą ir neatsiekiamą ištikimybę ir nuo šio laiko noriu gyventi ištikimai pagal Tavo Įstatymus.

Dvasios pagavimai.

Yra parašytos nekurios knygos, kuriose apie dvasios pagavimus ir pakilimus kalbama, kaip apie dorybes. Bet tie tobulumai nėra dorybės, bet užmokestis, kurį Dievas duoda kaip kada dievotoms dūšioms, arba geriaus paravimas tobulos laimės, kurią Jis kartais parodo, kad geriau apvertintume dangišką džiaugsmą.

Jos yra taip pat malonėms, kurių nereikia prašyti, nes jos nėra reikalingos Dievo tarnavime ir jos visiškai virš visų mūsų pasistenimų. Mes galime jų gauti, bet negalime patį įgyti. Jei ir užsielnytume kada nors tokių Dievo pataikavimų, nepaliaukime nusizeminiame ir prastume lavintis mažutėse dorybėse, kurias pataiko mumis, kaip, kantrybėje, ramybėje, širdies nusimarinime, nusizeminiame, paklusnybėje, skaistybėje, nekaltybėje ir meilėje artymo. Palikime augstus dvasiško gyvenimo kelius tiems, kurie toliau už mus nužengė. Mes neužsielnytume augstos Dievo tarnystėje vietos, džiaugkimės, kad leista mus užimti nors žemiausios. Sekime mūsų Viešpatį ir Mokytoją, kad ir iki augščiausio laipsnio, jei Jam patiktų mus prie to pašaukti. Bet tas garbės karalius dalina savo dovanas sulig meilės ir nusizeminimo, su kuriais atliekame savo priedermes. Saulius, uoliai ieškantis savo tėvo asilų, pasiiliko Žydų karalius; Rebeka, duodama gerti Abraomo tarno kupranugariams, paskiaun ištekėjo už jo sūnaus; Ruta, rinkdama varpas paskui Boozo pjovėjas, liko jo moterimi. Atmink taip pat, kad tie, kurie trokšta nepaprastų malonių, papuola į didžiausius apsigavimus, apgaunami jų pačių vaidentuvės.

Matydami kitų didesnę tobulumą, pagarbinkime Dievą, gi patį su nusizeminiu pasiilkiname daug žemiau, bet saugiau. Gal but, bus tai mažiau dvasiškai apšvieta, bet tai labiau tinka mūsų silpnybei ir nepriaugimui. Jei Dievas matys, kad tinkami esame, Jis savo laike mus išaugstins.

Apie pasivedimą.

Laikauosi tos pačios nuomonės, kaip sv. Grigalius: jei tave skystų už dasileistą kaltę, nusizemink ir išpažink save kaltesniu, kaip tiki esąs; jei skundas būtų neteisingas, su didžiu ramumu pateisink save, sakdamas, kad nesi kaltas. Tai turi padaryti, kad nepapiktintum artymo. Kada tave apšmeižia, neįskaiti į širdį, pasakęs tiesą, paskui pagerbk nusizeminimą. Taip darydamas aprūpinsi savo būdą ir tuopat laiku tavo valia nepasės šaltumo, ramumo ir nusizeminimo.

Kalbėk, kiek galima, komžiausias apie padarytus tau įžeidimus, nes paprastai, kas skundžiasi, dasileidžia nuodėmės, nes iš savimeilės įžeidimą daro didesniu, kaip jis ištikrųjų buvo. Del pralaimimo priešinamum ar minčių nuraminimo yra gera pasiskųsti, bet tai daryk kokiam nors draugui, kuris myli Dievą, nes kitaip vietoje nusiraminti gali da didesnį neramumą gauti. Lavinantis dievotume teks tau sukikti daug priešginiavimų, bet atmink Jėzaus žodžius, "moteris, kada gimdo kenčia sopulius, bet kada pagimdo kūdikį, jau daugiau nebeatmena skausmų." Davei užginti savo dūšioje meliausias iš žmonių vaikų, Jėzui Kristui. Kolei da jo pilnai savo gyvenime neatvaizdinai, turi da jausti skausmų, bet buk drąsus, tie sopuliai praeis, tavo laimė bus didelė; ir džiaugsiesi amžinai, kada savo gyvenimu panašiu į Jo, Jį įkūnysi ir savo širdyje ir savo darbuose.

Apkalba.

Niekada neapkalbinėk nei vieno žmogaus nei tiesiog, nei netiesiog ir nevadink nusikaltėliu žmogaus, kuris dasileido kokios nors kaltės. Noe pasigėrė; Lotas dar blogiau padarė: dasileido baisiausios paleistuvystės; gi sv. Raštas pirmo nevadina girtuokliu, nei antro paleistuviu. Šventas Petras praliejo vieną kartą kraują ir piktžodžiavo, išsižadėdamas savo Viešpaties, bet jis nebuvo nei piktžodžiautojas, nei kraujagerys.

Nors žmogus nekurį laiką būtų nuodėmėje, negalima jo laikyti nusikaltėliu. Simonas vadino Magdalėną nusidėjėle, nes ji buvo nusidėjusi; bet jis klydo, nes, kuomet jis taip kalbėjo, ji buvo šventa atgailautoja. Pariziejus laikė muitininką nusidėjėliu, o tas kaip tik tada ir buvo išteisintas. Jei Dievo gerumas yra taip didis, kad užtenka vienos valandžiukės paprašyti ir Jo malonę gauti, kokią tat užtikrinimą galime turėti, kad žmogus, kuris vakar buvo nusidėjėlis, ir šiandie tokis yra. Neteisikime dabartės sulig praeties, nei praeties sulig dabartės. Tikta paskučiausioji diena nuspręs apie visas praėjusias. Jei girdi apie apkalbamą asmenį, abejok apie apkalbinimo teisingumą, jei galima; jei ne, tai bandyk teisinti apkaltinamojo intenciją. Jei ir to negalėtum daryti, tai mažiausiai nors pasigūlėjimą išreišk, prisimindamas sau ir kitiems, kad tie, kurie nenusideda, turi dėkavoti už tai Dievo malonei. Jei žinotum kaltinamojo asmens nors koki gerą darbą, primink jį. (Daugiau bus).

ŠEIMYNA.

Šeimyna (familija) platesnėje reikšmėje, tai visi vieno namų nariai: gimdytojai, vaikai, samdininkai; siauresnėje reikšmėje, tai gimdytojai ir vaikai.

Kas yra šeimyna?

Šeimyna yra seniausioji Dievo įstaiga, yra žmonijos lopšys. Dar pradžioje tarė Dievas Adomui ir Jievai: "Augkite ir dauginkitės, ir pripildykite žemę." Tas žodis ir tas palaiminimas yra neatmainomas ir neatšaukiamas, kaip neatmainomas Tas, kuris jį ištarė. Nors nusidėjimas rojuje sudrumstė pirmųjų šantičius tarp žmogaus ir Dievo; nors pirmoji žmonių pora tapo išvartyta iš rojaus, tačiau šeimyna gyvavo nuolat, o jos ratas augo ir platinosi kas kart toliau ir toliau. Kuomet tvano vandenys nuskendo patvirkusios žmonių giminės ir nevienas Dievo rankų darbas, nevienas sutvėrimas žuvo ant visados, vienok šeimyna išliko Nojaus laive. Šeimyna gyvuoja nuolat, auga ir plėtojasi kas kart labiau ir apgyveno visą pasaulį ir dauginsis patol, iki Adomo ainių skaitlius bus pripildytas. Šeimynai esame dėkingi už savo gyvybę, šeimyna tai visas žmonių giminės lopšys.

Šeimyna yra netikėtai seniausioji įstaiga, bet ji yra ir svarbiausioji, nes visuomenės pamatas, Bažnyčios ir valstijos kertinis akmuo. Bažnyčia yra krikščioniškų šeimynų susivienijimas po valdžia vienos augščiausios Galvos, Popiežiaus amžino išganymo tikslais. Karalystė ar valstybė, yra susivienijimas daugelio šeimynų po valdžia vieno viršininko žemiškos gerovės tikslais. Kaip šaknis medžiui, šaltinis upei, taip šeimyna Bažnyčiai ir valstijai. Iš šeimynos rankų valstija ima savo piliečius, Bažnyčia savo vaikus ir išpažintojus. Šeimynos prieglobstyje visi gauna pirmą išauklėjimą, kad būtų nariai valstijos ir Bažnyčios. Šeimynoje atrandame pastogę, kuri mus saugoja; lopį, kuriame ilsimės; valgi, kuris mus maitina; akis, kurios mus sergsti; ranką, kuri mus svyruojančius veda; kalbą, kuri mus išmokino šnekėti; dvasią, kuri mus įpratino mintyti; širdį, kuri mus įgudino jausti.

Prie naminio židinio, prie motinos ir tėvo prieglobsties mes, amžinatvės vaikai, įgauname pirmų žinių apie mūsų garbingą paėjimą, apie savo priedermes, apie savo augstą pašaukimą. Taip tad šeimyna išauklėja mus ir Bažnyčiai, kad joje atrastume amžiną gyvenimą. Del to tai sv. Augustinas šeimyną vadina bažnyčia, kurios kunigai yra gimdytojai, o išpažintojai—vaikai.

Šeimyna yra meilės sostinė. Jei jau šeimynos prieglobstyje neraste meilės, tai kur-gi jos ieškoti? Šeimynos nariai jau iš prigimties yra sujungti meilės ryšiais, vyraus su moterimi, gimdytojai su vaikais, vaikai su gimdytojais, broliai su seserimis, seserės su broliais. Šeimynoje viešpatauja tyriausia meilė, nes ne tikta meilė artimo, ne tikta prieteliška meilė, bet vaikų meilė, gimdytojų meilė, broliška meilė, o ant jų visų viešpatauja tarp vyro ir moteris meilė, be jokio perskyrimo. Del tos tai meilės šeimyna yra ramybės gyvenimas. Nesutikimas, neramumas yra nupolusio žmogaus palikimas; su pirmąja Adomo ir Jievos nuodėme šeimynoje užviešpatavo betvarkė, atėjo nesutikimas ir visuose sutvėrimuose pasidarė suirutė. Gaivalas kovoja su gaivalu, žvėris su žvėrimi, tautos su tautomis; pačioje tiktai šeimynoje, nors ne kiekvienoje, pasiiliko dar ramybės angelas. Kuomet kitur audra ir sumišimas, kuomet žmogus visur pasaulyje mato tikta pavydą, neapykantą, prispaudimą ir persekiojimą, viską kas iš nesutikimo paeina: tuomet vien šeimynos prielaukoje atranda nusiramimą, taiką ir poilsį. Todel nėra ko stebėtis, kad vaikas ilgisi savo tėvo namų, savo brolių ir giminių, nors jam kas-žin kaip laimingai sektųsi kitur gyventi. Saldžiausias, meliausias valandos yra tos, kurias gali praleisti šalyje tėvo ir motinos. Į namus skubinasi iš po saulinio trukšmo tėvas, kad šeimynos rate užmirtų visus dienos vargus ir nepasitenkinimus; kad pasilsėtų tarp savųjų. Tenai išsiilavinna jo veidas ir išnyksta riakšlės, iš akių tryška užsiganėdinimo ir džiaugsmo šviesa. O ta motina, kuri nuo aušros iki nakties po visus kampus taip rūpestingai trisusiasi, nekarta su apsunskinta ir nuvarginta širdimi liuosiaus atsikvepia, kuomet aplink save pamato visus susirinkusius vaikus ir jų tėvą, savo vyrą.

Išžiūrėkite tikta! Štai visa šeimyna: tėvai, vaikai, samdininkai (nes ir jie prie šeimynos priguli) sėdi vakare prie stalo, arba seniaus prie židinio ir pasakojas vieni kitiems apie tai kas atsitiko, arba vienas skaito, kitį klauso, arba visi gieda, o tuo tarpu maži vaikai žaidžia, o vyresnieji karts nuo karto paveizėję į juos širdingai juokiasi iš jų vaikiškų žaistų. Šeimynos ramybė, kas gali su tavimi lygintis? Kaip tai gali buti, kad taip daug bėga nuo tų šeimyniškų linksmybių, o nuolat ieško jų nešvariuose saliuose? Vai tenai juk nėra nei ramybės, nei tinkamo pasilinksminimo. Tos šeimyniškos namų linksmybės kas kart su metų laikais ir kitomis Bažnyčios iškilimėmis mainosi: tai Kalėdų, tai Velykų, tai kitokių švenčių, tai pirmoji vaikų Komunija ir varduvis, tai vestuvės ir krikštynos ir taip toliau—jus tai saldžiausios ir brangiausios už viską, ko tikta žmogus gali paragauti.

Bet tokia laimė ir ramybė, apie kurią čia skaitote yra tikta tokiose šeimynose, kuriose gyvena Viešpats Dievas ir kurios valdosi Jojo dvasia.

Aprašiau čia gerąjį pavyzdį, geros šeimynos idealą. Nelaimė, kad nedaug tokių šeimynų terasi, kurios tokia laime džiaugtųsi. Taip laiminga šeimyna gali buti tikta tai, kurioje viešpatauja pats Dievas, kurios nariai valdosi sv. Dvasia. Tokia šeimyna gali buti tikta krikščionių. Be krikščionystės šeimyna niekuomet nebuvo ir dabar nėra šventa. Stabmeldystėje šeimyna buvo subjaurinta, o tokia ir dabar yra tarp tautų, kurios nepriguli prie Bažnyčios. Tenai šeimyna nėra ramybės gyvenimas, bet nuodėmių sostinė, ištvirkimo ir užvydos šaltinis.

Pirmasis šeimynos gaivintojas turi buti tikėjimas; visi jos nariai turi buti perimti Kristaus dvasią, turi gyventi tikėjimu. Kur tikėjimas, dievobaimingumas iš namų išvartytas, tenai netikta iširimo pradžia, tenai visas išira, nes be tikėjimo nėra ramybės, meilės, nėra vienybės. Tenai tikta savimeilė, tenai visi geiduliai ima viršų, tenai ir moterystės ryšis sutrauktas ir visokie nusidėjimai viešpatauja. Kaip-gi gali gyvuoti vienybė, kur kiekvienas tikta apie save mąsto, pagal savo valios eina, kuomet pradėjus nuo tėvo ir motinos iki paskutinio vaiko visi vieni kitų neapkenčia? Tenai nėra nei vienybės, nei ramybės.

Nekalbu tikta apie tą tvarką ir vienybę, kuri laiko šeimynas sutikine, bet kalbu apie krikščionišką tvarką, kuri visiems šeimynos nariams tikrąją vietą ir užsiėmimą jos ratelyje skiria.

(Daugiau bus).

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Perskaitęs straipsnį "Palaimintas Andrius Bobolis, Jezuitas," taip-gi Tėvo Korzenewskio pranašystes, aš gavau tokį supratimą, kad dabartiniams Pilsudskui ir Zeligowskiui tos pranašystės kaip tikta ir atitinka.

N. C. Krukonis.

Atsakymas. Tamistai rodosi, kad kun. Korzenewskio regėjimas reišia Pilsudskį ir Zeligowskį. Man teko kalbėti su žmonėmis 1915 metais ir girdėti sakant, kad Vokiečiai išpildė Korzenewskio girdėtą pal. Andriejaus Bobolės pranašystę. Su regėjimais ir pranašystėmis nereikia per daug skubintis, nes tuos daiktus beaiškinant lengva suklysti.

Be abejonės yra klaida sakyti, buk Zeligowskis išpildęs palaiminto Andriejaus pranašystę. Zeligowskis su Lenkų karuomene pavergė dalį Lietuvos. Man visai neteko nei skaityti nei girdėti, kad palaimintas Andriejus būtų apie tai pranašavęs.

Aiškindamas kun. Korzenewskio'o regėjimą Tamista nepastebėjai, kad tenai visai nėra kalbos apie vadus, o tikta apie kareivių daugybes. Pritaikyti tą regėjimą prie Pilsudskio galima tikta iškreipus pranašystę ir pastatius generolą vietoje kareivių. Taip darant nekuomet negalima prieiti prie tiesos.

Kun. Korzenewskio regėjime ir palaiminto Bobolės pranašystėje tas yra labiausiai ir atkartotinai pažymima, kad Lietuva ir Lenkija pasiliuosuos iš po Rusijos jungo ir taps neprigulmingos. Šita pranašystės dalis be abejonės išsipildė.

Bet pranašystės pažymėdamas vieną busiančių daiktų dalį beveik niekuomet neišdeda visų. Skaitant Korzenewskio regėjimo užrašą rodosi, lyg Lenkijos ir Lietuvos vienybė. Korzenewskis buvo Lenkas ir tos vienybės be abejonės norėjo. Pirm šimto metų gyvendamas jis nei nemintijo, kad kitaip galėtų buti. Bet atžidiai imant palaiminto Andriejaus Bobolės žodžius užrašytus Korzenewskio regėjime visai negalima rasti, kad juose būtų ta vienybė pažymėta.

Jegu tat Tamista nori nuteisinti generolą Pilsudskio ir Zeligowskio pastangas norinėias suvienyti Lietuvą su Lenkija, tai reikia ieškoti kitų priemonių. Palaiminto Andriejaus Bobolės žodžiai tų dviejų dvarponių nenuteisina.

Kun. P. Bučys.

APIE VAIKŲ LUOMĄ.

Klausimas. Kaip tėvai gali vaikams išrinkti tinkamą amatą arba profesiją. Sakoma, kad reikia tėmyti vaikus iš mažens, prie ko jie geriausiai linksta. Bet vaikai augdami visko griebiasi. Mokintis vaikai, tankiai, nenori, o be mokslo nei kokis pašaukimas gero neduoda.

Juozas.

Atsakymas. Apie tėvų priedermes parenkant vaikams gyvenimo luomą reikia labai plačiai kalbėti. Gal kada nors visą straipsnį reikės parašyti apie tai. Kol kas pasakau trumpai, kad tėvai turi parupinti tik ta, kas yra reikalinga vaikams, kad jie galėtų gerą amatą arba luoną apsirinkti, o apsirinkimas priklauso nuo pačių vaikų ir yra jų teisė, kurios tėvai negali savintis.

Vaikų tingėjimą reikia naikinti protingai ir kantriai, kaip ir kitas jų ydas. Geriausia yra saugoti vaikus, kad ydomis neužskrėstų nuo kitų žmonių. Ydų naikinimas turi buti užbaigtas iki tam laikui, kada vaikas suauga ir kada jis arba ji gali jau rinktis sau luomą.

KEPURĖ IR BAŽNYČIA.

Klausimas. Kodel per atlaides maršela bažnyčioje vaikščioja su kepure?

Juozas.

Atsakymas. Bažnyčios įstatas yra, kad moterys bažnyčioje būtų užsigobusios, o vyrai nedengtomis galvomis. Kuomet moterys paliovė nesigobusios nuometus, tuomet jų skrybėlės pradėjo atstovauti galvos apsigobimą.

Vyrų galva vis turėtų buti nedengta, bet ir jie iš tos taisyklės turi išimčių. Karaliui valia bažnyčioje dėvėti karuną, bet jis ją turi nusiimti, kada yra švenčiausias Sakramentas ant altoriaus.

Vyskupams valia dėvėti bažnyčioje jų vyskupystės ženklą—mitrą. Kuomet universitetai įsigalėjo Europoje, tai ir tų universitetų mokiniojai, lotyniškai vadinami doctores, ėmė dėvėti savo mokslingumo ženklą—keturkampę kepuraitę, vadinamą bireto. Bažnyčia nelabai tą įprotį pagyrė. Ji net įsakymą išdavė, kad daktarai pasidėtų savo biretus prieš pradėdiant laikyti Mišias ir nesiimtų jų atgal iki paibaigiant.

Ilgainiu daktaro vardas teko netikta universiteto mokintojams, bet ir tiems, kurie puikiai užbaigdavo mokintis universitete. Gavę daktaro laipsnį ir jie bažnyčioje budavo su biretu. Ilgainiu biretus ėmė dėvėti visi kunigai. Dabar juos dėvi net ir seminarijos studentai, kurie mokinasi vildamiesi tapti kunigais.

Pirm aštuonių ar septynių šimtų metų tarp pasaulinių didikų mažda budavo mokintų žmonių. Jie budavo kareiviai ir dėvėdavo sunkius plieninius šarvus. Prie šarvų priklausydavo taip-gi plieniniai galvos uždengtuvai. Vienais laikais tie galvos uždengtuvai buvo priešriubuojami prie šarvų ant pečių. Tai-gi kareiviai negalėdavo nusiimti savo galvos uždangalo. Šiaip žmonės susitikę vieni kitus sveikindavosi pakeldami kepurės. Kareiviai negalėdavo to padaryti. Jie tik norą parodydavo nusiimti kepurę, pridėdami ranką prie savo galvos. Del tų pačių priežasčių ir bažnyčioje kareiviai nenusiimdavo kepurę.

Ilgainiu šarvai pasidarė neberekalingi, bet augštoji karuomenė vis mėgdavo dėvėti didesles priirinkamas prie galvos kepurės, kurias įvairiai vadydavo. Įprotis nenusiimti kepurę likosi. Todel ir popiežius Ryme laikant Mišias jo gvardija stovi bažnyčioje su kepurėmis. Pagarbą švenčiausiam Sakramentui jie išreiškia dvejopai: vieną palenkdami prie žemės savo atsineštasias vėliavas, ir antra išsitraukdami kardus iš makštų.

Sulig kareivių įpročio apsieina Vokietijoje studentų korporacijos. Nors jos nešioja mažas lengvai pakeliamas kepuraites, bet jos jas stato lygiomis su kareivių šalmais. Todel korporacijos savo iškilnių dienos bažnyčioje buva su kepurėmis.

Bažnyčių maršelgomis senovėje budavo žymiausi parapijos kareiviai. Atlaidų laiku jie pasirengdavo įvairiausiais savo rubais, dažnai šarvais, su puikiais ir sunkiais galvos apdengimais. Todel jie naudodavosi ir kareivių teisėmis buti bažnyčioje su kepure. Dabar maršelgos jau toli nuo kareivių, bet seną maršelgų įprotį tebeprilaiko. Bažnyčia nei giria tų daiktų nei peikia, nes nuo to žmogus nesidaro nei geresnis nei blogesnis.

Kun. P. Bučys.